

වෙන්තප්පුව ප්‍රාදේශීය සභාව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

වෙන්තප්පුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ජරකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වෙන්තප්පුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන

තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුවෙන් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන් , චේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද ,අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව වෙනත් ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමග අනුරූප වේ.

- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේ දී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සභාව සතුව පවතින ඉඩම් 28ක වටිනාකම තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කර නොවූණි.	සියළුම ඉඩම් සඳහා වටිනාකම් ලබා ගැනීමට තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කිරීමට නියමිතය. එම කටයුතු සිදු කර මිලග වසරේ ගිණුමට ඇතුළත් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	සියලු වත්කම් ගිණුම් ගත කළ යුතුය.
(ආ) සභාව සතුව ඉඩම් 45ක් රු.500ට වඩා අඩු වටිනාකමකට දීර්ඝ කාලයක් තිස්සේ ගිණුම්ගත කර තිබුණු අතර වර්තමාන වටිනාකම අනුව එම ඉඩම් තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	දීර්ඝ කාලයක් ඉතා අඩු වටිනාකම් දක්වා ඇති ඉඩම් සඳහා නව වටිනාකම් ලබා ගැනීම සඳහා තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කිරීමට නියමිතව ඇත. මෙහි ඉඩම් යනුවෙන් සඳහන් කර ඇති සමහර කොටස් පොදු ලිං වන අතර සමහර ඒවා ඉඩම් කොටස් කිරීමේදී වෙන් කළ මාර්ගද ඇතුළත්ව ඇති බව.	ඉඩම් නිශ්චිතව හඳුනාගෙන තක්සේරු කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඇ) පසුගිය වර්ෂයේ හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ වැඩ නිම කරන ලද රු.43,724,324ක් වූ කර්මාන්ත 17ක වටිනාකම ප්‍රාග්ධනික කර නොතිබුණි.	2025 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් ගැලපීමට කටයුතු කරන බව.	වැඩ අවසන් කර්මාන්තවල වටිනාකම ප්‍රාග්ධනික කළ යුතුය.
(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආයෝජනය කර තිබුණු ස්ථාවර තැන්පතු 02 ක අදාළ පොළිය රු.567,123ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	මෙම වටිනාකම ඉදිරි වසරේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනය මගින් සම්පූර්ණ අරමුදලට ගලපා ජනල් සටහන් මගින් ගිණුමට ගැලපීමට කටයුතු කරන බව.	පොළිය ගණනය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ඉදිකර තිබුණු සෝලා පද්ධතියෙහි වටිනාකම රු.23,102,327ක් හා අලෙවි කරන ලද වාහන වටිනාකම රු.1,750,000ක් ප්‍රාග්ධනයට ආදායමින් දායකවීමේ ගිණුමටත්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ වෙන්දේසි කර තිබුණු රු.754,190ක් වූ අබලි ද්‍රව්‍ය ප්‍රාග්ධනයට ආදායමින් දායකවීමේ ගිණුමට හා ජංගම නොවන වත්කම් ගිණුමටත් ගලපා නොතිබුණි.	සෝල පද්ධතියට අයත් ඉදිකිරීම් ඉදිරි වර්ෂයේ දී ගිණුම් මගින් ප්‍රාග්ධනික කිරීමට කටයුතු කරන බවත්, අලෙවි කරන ලද වාහන සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී ඉවත්කිරීමේ ගිණුමට ගලපා ඇති අතර ප්‍රාග්ධන දායකයට ජනල් සටහන් මගින් ඉදිරි වර්ෂයේ දී ගිණුම් ගත කිරීමට කටයුතු කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ යුතුය.
(ඊ) වටිනාකම රු.13,990,000 ක් වූ යන්ත්‍ර සහ උපකරණ 03ක් ජංගම නොවන	රු.13,990,000.00 වූ යන්ත්‍ර සහ උපකරණ සහ 2023 වර්ෂයේ දී	නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ යුතුය.

වත්කම් ලෙස ගිණුම්ගත කර නොතිබුණු අතර, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ඉදිකරන ලද සෝලා පද්ධතියේ වටිනාකම රු.5,544,559 ක් ජංගම නොවන වත්කම් ලෙස අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

සෝල පද්ධතිය සඳහා වැය කරන ලද රු.5,544,559.00 වටිනාකම ජංගම නොවන වත්කම් ලෙස 2025 වර්ෂයේ දී ගිණුම් සඳහා ගැලපීමට කටයුතු කරන බව.

1.6.2 නොසැසඳුන පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ගිණුම් විෂයයන් 12ක මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂ හා උපලේඛන අනුව ශේෂ අතර රු.48,339,502ක වෙනසක් විය.	වෙනස්කම් සොයා බලා ඉදිරි වර්ෂයේ දී ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නොසැසඳීමවලට හේතු පරීක්ෂා කර ගිණුම් නිවැරදි කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම්

1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම්

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය 571(2)	වසර දෙකක් ඉක්මවූ රු.4,406,742ක් වූ තැන්පතු සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	වසර දෙකක් ඉක්මවූ තැන්පතු ආදායමට ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ, පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.63,803,368ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වූ වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.127,946,180 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කල ආදායම්, රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කල තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාලව ඉදිරිපත් කර තිබූ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

2024					2023				
ආදායම් ප්‍රභවය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	
	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	රු.'000	
i. වරිපනම් හා බදු	27,277	30,658	27,930	11,047	17,965	18,998	15,859	7,052	
ii. බදු කුලී	35,390	39,331	39,563	2,765	30,027	35,649	35,537	2,856	
iii. බලපත්‍ර ගාස්තු	5,260	6,009	6,009	479	4,065	5,087	5,087	479	
iv. වෙනත් ආදායම්	16,817	25,676	26,675	503	19,445	21,100	13,945	1,502	
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
එකතුව	84,744	101,674	100,177	14,794	71,502	80,834	70,428	11,889	
	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	=====	

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණයන් පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පසුගිය වර්ෂයේ හිඟ ආදායම සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේ බිල්කළ ආදායම එකතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ රැස්කළ ආදායම අඩුකළ පසු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ හිඟ ආදායමට සමාන විය යුතු වුවද, ආදායම සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කර තිබුණු තොරතුරු අනුව එම සංඛ්‍යාවන් අතර පරස්පරතාවයන් පැවතුණි.	ඉදිරියේදී අදාළ වෙනස්කම් නිවැරදි කර ඉදිරිපත් කරන බව.	ආදායම් සම්බන්ධ නිවැරදි තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) වරිපනම් 2025 මාර්තු 31 දිනට වරිපනම් බදු හිඟය රු.8,996,091 ක් වූ අතර, එම හිඟයෙන් වර්ෂ 01ට වැඩි වර්ෂ 05ට අඩු රු.1,498,701ක හිඟ ශේෂයක්ද වර්ෂ 05ට වැඩි රු.1,408,045 ක හිඟ ශේෂයක්ද දක්නට ලැබුණි.	ආදායම් පරීක්ෂක නිලධාරී තනතුරු 5ක් පුරප්පාඩු වී ඇති නිසා හිඟ ආදායම් එකතු කර ගැනීම ප්‍රමාද වී ඇති බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) කුලී සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ හිටි කඩ කුලී රු.2,764,900ක් වූ අතර එයින් වර්ෂ 05කට වැඩි හිඟ කුලී රු.1,021,259ක් විය.	මෙම හිඟ මුදල තුළ අය කරගත නොහැකිව පවතින රු.752,209.94ක මුදල කපා හැරීමට ආණ්ඩුකාරතුමාගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට ලිපි යොමු කර ඇති බව හා ඉතිරි මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරනු ලබන බව.	හිඟ කඩ කුලී කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

2.2.3 අධිභාර

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
1987 අංක 15 දරණ ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172(3) වගන්තිය ප්‍රකාරව වගකිව යුතු පාර්ශවයන්ට එරෙහිව වයඹ පළාත් පාලන කොමසාරිස්ගේ 2018 පෙබරවාරි 15 දිනැති අංක ව.ප.පා.දෙ. 02/09/01/01ගි.කා.2006 දරන ලිපිය අනුව රු.326,355ක් අයකර ගැනීමට තිබුණු මුදල් අයකරගෙන නොතිබුණි.	අධිභාර මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතින බව.	අධිභාර අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විභරණය, පහසුව හා සුභ සාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළ යුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වෙන්නප්පුව සති පොල 2001 වර්ෂය සඳහා බදු දී තිබුණු බදුකරුගෙන් අයවීමට තිබුණු හිඟ බදු මුදල රු.1,157,173 ක් අයකර ගැනීම සඳහා 2003 වර්ෂයේ නඩුවක් ගොනු කර තිබුණු අතර බදු දීමට අදාළව අත්සන් කර තිබුණු ගිවිසුම වලංගු නොවන බවට තීන්දු කර වර්ෂ 16 කට පසුව 2019 වර්ෂයේ දී නඩුව නිෂ්ප්‍රභා කර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් අභියාචනාධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු 2023 වර්ෂයේ දී අභියාචනයද නිෂ්ප්‍රභා කර තිබුණි. ඒ අනුව මෙම හිඟ බදු මුදල් බදුකරුගෙන් අය කර ගැනීමට සභාවට නොහැකි වී තිබුණු අතර වලංගු ගිවිසුමකින් තොරව සති පොල බදු දීම සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු නිලධාරීන්ගෙන් හිඟ බදු මුදල සහ සභාව විසින් ගෙවූ නඩු ගාස්තු අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	වෙන්නප්පුව සති පොල 2001 වර්ෂය සඳහා බදු දීමෙන් අනතුරුව හිඟ බදු ලබා ගැනීමේ නඩු කටයුතු අවසන් වීමෙන් පසු ගත යුතු ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව උපදෙස් පතා ලිපියක් පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කර ඇති බව.	වගකිව යුතු නිලධාරීන් නිශ්චය කර හිඟ බදු මුදල හා නඩු ගාස්තු අයකර ගත යුතුය.
(ආ) 2011 දෙසැම්බර් සිට වෙන්නප්පුව විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිය විසින් වෙන්නප්පුව වෙළඳ සංකීර්ණයේ කෝප් සිටි වෙළඳ සැලක් නීත්‍යානුකූල ගිවිසුමකට එළඹීමකින් තොරව පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර ආරම්භයේ	කෝප් සිටි වෙළඳසැල මගින් වෙන්නප්පුව ප්‍රාදේශීය සභාව වෙත බදු කුලී නොගෙවීම හේතුවෙන්, එම භූමියේ හිමිකම වෙන්නප්පුව ප්‍රාදේශීය සභාව	හිඟ කුලී මුදල් අයකර ගැනීම හා සන්නය පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

සිටම කිසිදු කුලී මුදලක් ගෙවා නොතිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු.1,218,150ක හිඟ මුදලක් අය වීමට තිබුණු අතර නිත්‍යානුකූල ගිවිසුමක් නොතිබීම හේතුවෙන් නීතිමය ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට නොහැකි තත්ත්වයක් පැවතුණි.

සතුව ඇති බැවින් තෙරපා හැරීමේ නියෝගයක් ලබා ගැනීම පිණිස නීතිමය කටයුතු ආරම්භකර ඇති බව.

(ඇ) 2021-2023 කාලය තුළ ඉඩම් කට්ටි කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීමකින් තොරව ඉඩම් 05 ක් කට්ටිකර විකුණා තිබුණි. ඒ අනුව සභා බල ප්‍රදේශයේ පිහිටි ඉඩම් අනුමැතියකින් තොරව අලෙවි කරන බවත් ඒ සම්බන්ධයෙන් සභාවේ පසුපරම හා ඉඩම් කට්ටි කිරීම සම්බන්ධයෙන් සභාව විසින් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම දුර්වල මට්ටමක පවතින බවත් නිරීක්ෂණය වූ අතර ඒ හේතුවෙන් පොදු පහසුකම් සඳහා ලැබීමට නියමිත ඉඩම් කොටස් හා ඉඩම් විකිණීම මත අයකල යුතු බදු මුදල් සභාවට අහිමි වී තිබුණි.	නිරාකරණය නිර්දේශයන් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙතින් ලබා ගෙන ඉදිරිපත් කරන ලෙස දන්වා ඇති බව.	බල ප්‍රදේශයේ ඉඩම් කට්ටි කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිසි අධීක්ෂණයක් හා පසුපරමක් සිදුකල යුතුය.
(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතුව තිබුණු ගිණුම් විෂයන් 3 ක රු.164,134,411 ක ශේෂයක් වූ අතර ඉන් අවුරුදු 01 ත් 05 ත් අතර රු.46,637,321ක ශේෂයක් ද නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතුව තිබුණු ගිණුම් ශේෂයන් මේ වන විට නිරවුල් කිරීමේ කටයුතු සිදු වෙමින් පවතින බව.	ගෙවිය යුතු ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කල යුතුය.
(ඉ) 2017 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල විලම්භිත අයවිය යුතු අයිතම 08 ක රු.27,175,869ක ශේෂයක් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	විලම්භිත අයවිය යුතු ශේෂයන් නිරවුල් කර ගැනීමට ඉදිරි වර්ෂයේ අවසාන ගිණුම් සකස් කිරීමට පෙර කටයුතු කරන බව.	විලම්භිත අයවිය යුතු ශේෂයන් අයකර ගැනීමට කටයුතු කල යුතුය.

3.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සභාවේ තෘතීයික තනතුරු හා ද්විතීයික තනතුරු 06 ක පුරප්පාඩු පැවති අතර, ප්‍රාථමික නිලධාරීන් 66 ක් අතිරික්තව තිබුණි. තවද ජ්‍යෙෂ්ඨ තනතුරක් වන අයුර්වේද වෛද්‍ය තනතුරක් සඳහා වෛද්‍යවරයෙකු කොන්ත්‍රාත් පදනම මත වසර 10 ක පමණ කාලයක සිට සේවයේ යොදවා තිබුණි.	පුරප්පාඩුව පවතින තනතුරු සඳහා වසර කිපයක සිට ඉල්ලීම් කලද, පුරප්පාඩුව පිරවීම සිදු නොවූන අතර , නව කාර්යමණ්ඩල සමාලෝචන වාර්ථාවේදීද මේ පිළිබඳ ඉල්ලීමක් සිදුකර ඇති බව හා අතිරික්ත ආයුර්වේද නිලධාරි තනතුර පත්කර ඇත්තේ ස්ථිර ආයුර්වේද නිලධාරින් නිවාඩු යන අවස්ථාවලදී යෙදවීමට බව හා සභාවේ අනුමත සෞඛ්‍ය හා වැඩ කම්කරු තනතුරු ප්‍රමාණය, ප්‍රමාණවත් නොවන	පුරප්පාඩු තනතුරු පුරවා ගැනීමට හා අතිරික්ත තනතුරු අනුමත කරවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

බැවින් අතිරික්ත සේවකයින් යොදවාගෙන ඇති බව.

- (ආ) සේවය හැර ගිය සහ විශ්‍රාම ගිය නිලධාරීන් 18 දෙනෙකුගෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය ආරම්භයට අයවිය යුතු රු.778,341ක මුදලින් රු.697,721 ක මුදලක් එනම් සියයට 90 ක් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- සේවය හැර ගිය නිලධාරීන්ගෙන් අය විය යුතු ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු සිදු කරන බව.
- හිඟ ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 පාරිසරික ගැටලු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයේ එකතු කරන කසළ බැහැර කිරීම සඳහා ස්ථාපිත ස්ථාන දෙකකින් එක් ස්ථානයක් සඳහා පරිසර බලපත්‍ර ලබාගෙන නොතිබුණි.	සෙන්දිරියාමුල්ල කොම්පෝස්ට් අංගනයට පරිසර බලපත්‍රය ලබාගැනීම සඳහා කටයුතු කරමින් සිටින බව.	කොම්පෝස්ට් අංගනය සඳහා පරිසර බලපත්‍රය ලබාගත යුතුය.

4.2 තිරසර සංවර්ධන අරමුණු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව විසින් තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 08ක් හඳුනාගෙන එම අරමුණු ළඟා කර ගැනීමේ වැඩසටහන් හා ක්‍රියාකාරකම් 56ක් 2024 වර්ෂයේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. එයින් සියයට 98ක පමණ ප්‍රගතියක් වර්ෂය තුළ අත්කරගෙන තිබුණි.	තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක 17ක අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික අයවැය මගින් ප්‍රතිපාදන වෙන්කර ගෙන වැඩසටහන් දියත් කරන අතර, 2030 වර්ෂයේ දී අපේක්ෂිත අරමුණු සපුරා ගැනීමට සැලසුම් කෙරෙන බව.	හඳුනාගත් තිරසර සංවර්ධන අරමුණු ළඟාකර ගැනීම සඳහා කටයුතු කළ යුතුය.